

De col·laboració

Un viatge a Sovietlàndia

I

Vers les terres comunistes

per

E. MIRA

VAREM sortir de Barcelona a les 2 i 10 minuts del dia 1 de setembre, amb el menjar a la boca, un grup de sis persones, de les quals cinc som metges (Puche, Vilardell, Puig i Sureda, Celis i jo) i la sexta (Campalans) enginyer. A Figueres se'ns varen juntar Pi Sunyer (prof. de Fisiologia) i Joaquim Xirau (prof. de Lògica) de la Universitat de Barcelona. Vàrem passar la frontera espanyola sense inconvenients i a les set de la tarda ja havíem fet el nostre contracte oficial amb la "surveillante" del tren francès per tal de tenir la seguretat que podríem dormir tranquil·lament. Vàrem menjar discretament en el vagó restaurant per 40 francs, els quals ens fan recordar dolorosament la depreciació de la nostra moneda. A les 9 del vespre, els nostres quatre compartiments semblen una biblioteca popular en un dia de visita oficial—a jutjar per l'interès amb què tothom està llegint. Tots volem imposar-nos, malgrat sigui a darrera hora, d'algunes nocions de llengua russa i d'una idea general del país que anem a visitar. En Campalans i En Vilardell, els més endarrerits en l'aprenentatge del rus, formen un grup a banda i s'entossudeixen, com estudiants de batxillerat, en aprendre de memòria una llista de mots russos, amb pronunciació figurada, que jo tinc feta a màquina, mentre que En Pi, home metòdic per excel·lència, aspira conèixer a la perfecció el complicat alfabet eslau, valent-se de complicats recursos mnemotècnics. En Puche i En Xirau, amb els respectius llibres en llurs mans, discuteixen de principis filosòfics; el primer, molt calmos, senta les seves afirmacions d'u-

na manera lenta i trista, mentre que el segon les llança recolzades en elegants i rítmics gestos geomètrics que a vegades es precipiten bruscament, coincidint amb certes expressions verbals que, a manera de travessers, fixen l'armasó lògica del seu discurs. Amb tot, malgrat l'evident diferència temperamental existent, el diàleg es desenrotlla en forma equilibrada, perquè al suau entusiasme dialèctic d'En Xirau s'oposava per part d'En Puche en una variada perseverança del seu esquema conceptual, de manera que l'argumentació adquireix una forma cíclica insospitada, gràcies a les petites desviacions angulars que s'introdueixen en la trajectòria rectilínia inicial del primer. Entretant En Celis i jo seguim llegint literatura referent al país que anem a visitar i la nostra desorientació augmenta a mesura que avancem en el seu coneixement. Tots els llibres que tenim entre mans són francament, i alguns descaradament, parcials en pro o en contra de l'actual Sovietlàndia; aviat, però, sortirem de dubtes—ens diem com "mot de la fin"—en apagar la llum per a dormir.

Al matí del dia 2, arribada a París i transport a l'Hotel Mont-Thabor, sucursal de Catalunya en la capital gàlica, en la que la llengua vernàcula s'ensenyoreix al colzejar-se en pla d'igualtat amb el francès i anglès americanitzat (uneix, en efecte, a aquest Hotel un misteriós vincle amb les agències de l'Internacional Express i, per tant, es troben en ell nombrosos ianquis, turistes al 100 per 100).

Disposem de poques hores per a aconseguir el visat de l'ambaixada soviètica i en el Consulat